

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

Sayı : 43728771-610.00-

Konu : 7/49315, 7/49316, 7/49317, 7/49318, 7/49319, 7/49320,
7/49321, 7/49322 Sayılı Soru Önergeleri

24 EKİM 2014
ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 13.08.2014 tarihli ve 43452547-120.00-191170 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT'ün tarafıma tevcih ettiği 7/49315, 7/49316, 7/49317, 7/49318, 7/49319, 7/49320, 7/49321, 7/49322 esas sayılı yazılı soru önergelerinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergeleriyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :
1- Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar
(35 Sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

yusuf.unal@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://kbeb.kalkinma.gov.tr/Sorgu> adresinden 9DPR-A5JR-88EI kodu ile yapılabilir.

7/49315

**ARDAHAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ENSAR ÖĞÜT'ÜN TARAFIMA YÖNELTTİĞİ
7/49315, 7/49316, 7/49317, 7/49318, 7/49319, 7/49320, 7/49321 VE 7/49322 SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGELERİYLE İLGİLİ CEVAPLAR**

7/49315 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİYLE İLGİLİ CEVAPLAR:

Elazığ ve Adıyaman illerimiz başta olmak üzere Ocak Mayıs ayları içinde yani yılın ilk ayında gerek bölgesel gerekse genel yatırım paylarından çok istenen payı alamamıştır. Şöyle ki 2001-2014 yıllarını kapsayan 14 yıllık dilimde ise 73 bölgesel 194 genel olmak üzere toplam 267 yatırım teşvikli proje onaylanmıştır.

Soru 1: Bu teşvik yatırım sayısı bütün bölge için çok azdır bu sayının bölgenin ve illerimizin kalkınmasında önemli bir faktör değildir. Bu payın daha çok arttırılması için daha cazip teşvikler verilecek midir?

Soru 2: İlimizde göçün durması, üretimin artması, işsizliğin önlenmesi ve üretilen ürünlerin alıcı bulması konusunda yeni Ar-Ge çalışmaları yapacak mısınız?

Soru 3: Bugüne kadarki projelerde ilimizde kaç kişi istihdam edilmiştir?

Soru 4: Bu yatırımların ilimizde sanayinin gelişmesinde ne kadar yer tutmuştur?

Cevap 1-4: Ülkemizde tasarrufları katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirmek, üretimi ve istihdamı artırmak, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımları özendirmek, uluslararası doğrudan yatırımları artırmak, bölgesel gelişmişlik farklılıklarını azaltmak ve kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımları özendirmek amacıyla yatırım teşvikleri verilmektedir.

Bilindiği üzere yatırımcılara yönelik desteklerimizin ana omurgasını Ekonomi Bakanlığımız koordinasyonunda sağlanan yatırım teşvikleri oluşturmaktadır. Yeni Teşvik Sistemi 2012 yılında kapsamlı bir revizyona tabi tutulmuş olup, teşvik oranlarında ve uygulamalarda bazı iyileştirmeler yapılmıştır. Ayrıca yeni teşvik sisteminde Kalkınma Ajanslarının yereldeki örgütlenmesinden faydalanmak ve sistemin izlemesi ve değerlendirmesinin daha etkili yapılmasını temin etmek üzere, Ajanslara teşvik belgesi düzenlenmesi, belge kapsamında gerçekleştirilen yatırımların izlenmesi ve tamamlama vizesi işlemlerinin sonuçlandırılması konularında yetki verilmiştir.

Yeni Teşvik Sistemi; Bölgesel Teşvik Uygulamaları, Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki, Stratejik Yatırımların Teşviki ve Genel Teşvik Uygulamaları olmak üzere 4 ana bileşenden oluşmaktadır. Yatırımcılar, yatırımların büyüklüğüne, sektörüne, yerine ve üretecekleri mal veya hizmete göre uygun olan destek uygulaması kapsamında desteklenmektedir.

Bölgesel Teşvik Uygulamalarının temel hedefi illerin üretim ve ihracat potansiyellerini artırmak suretiyle iller arasındaki gelişmişlik farklarını azaltmaktır. Bölgesel Teşvik Uygulamalarında her ilde desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiştir. Bölgelerin gelişmişlik seviyelerine¹ göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır. Türkiye'deki tüm iller ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeylerine göre 6 bölgeye ayrılmış olup bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır.

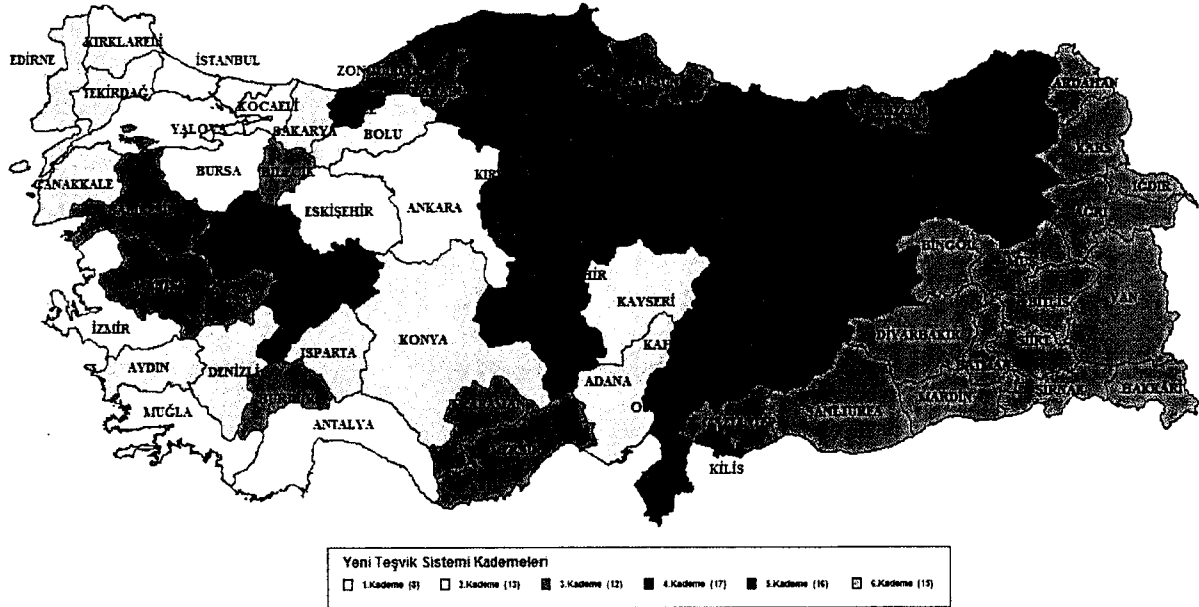
¹ Yeni Teşvik Sisteminde bölgesel kademelenmeye esas teşkil eden çalışma, Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yenilenen Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi'dir.

7/49315

Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki destek unsurlarının oran ve süreleri gelişmiş bölgelerden daha az gelişmiş bölgelere doğru kademeli olarak artacak şekilde kurgulanmış ve böylece bütün illerin gelişmişlik seviyesine göre teşvik araçlarının sağladığı yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır.

Harita: Bölgesel Teşvik Kademeleri

Tablo: Elazığ ve Adıyaman İlleri Eski Teşvik sistemi ve Yeni Teşvik Sistemi Mukayesesi

	Eski Teşvik Sistemi (2010-2012)	Yeni Teşvik Sistemi (2012-2014)
Teşvik Belgesi Adedi	172	147
Sabit Yatırım Miktarı(Mil.TL)	2.282	1.734
İstihdam Adedi	2.992	5.788

Tablodan görüldüğü üzere Elazığ ve Adıyaman illerine sağlanan teşvik belgeli yatırımlarda öngörülen istihdam yaklaşık iki katına çıkmıştır. Sabit yatırım miktarında görülen azalmanın sebebi ise Elazığ iline 2011 yılında yapılan yaklaşık 900 milyon TL tutarında baraj yatırımı olarak görülmektedir.

Yatırım teşvik sistemi haricinde Ekonomi Bakanlığımız bünyesinde ihracatı artırmaya yönelik destekler de mevcuttur. Bunlar arasında fuarlara katılım, pazar araştırması, istihdam, marka ve tanıtım destekleri bulunmaktadır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde yatırımcılara ve girişimcilere destekler devam etmektedir. KOSGEB vasıtasıyla işletmelerin üretim, yönetim-organizasyon, pazarlama, dış ticaret, insan kaynakları, mali işler ve finans, bilgi yönetimi ve bunlarla ilişkili alanlarda sunacakları projeler desteklenmektedir. TÜBİTAK vasıtasıyla Ar-Ge, teknoloji geliştirilmesi, patent alımı ve teknoloji transferi gibi alanlarda proje bazlı destekler verilmektedir. Girişimciliğin geliştirilmesine yönelik destek programları da bulunmakta, bu alana yönelik, girişim sermayesi fonlarının desteklenmesi gibi yenilikçi destek modelleri uygulanmaktadır. Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bunlara ek olarak üniversite-sanayi işbirliğini geliştirmeye yönelik San-Tez Destek Programı kapsamında destekler sağlamaktadır.

Koordinasyonu Bakanlığımız tarafından sağlanan kalkınma ajansları, çeşitli alanlarda farklılaşmış destek mekanizmaları vasıtasıyla bölgelerinin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Kentsel yaşam kalitesinin artırılmasından KOBİ'lerin desteklenmesine, üniversite-sanayi işbirliğinin güçlendirilmesinden Ar-Ge ve yenilik (inovasyon) faaliyetlerinin geliştirilmesine kadar farklı pek çok alanda destek programları uygulanmaktadır. Elazığ ve Adıyaman illerinin içinde bulunduğu Fırat ve İpekyolu Kalkınma Ajansları tarafından kuruldukları günden bu yana 426 projeye toplam yaklaşık 96 milyon TL tutarında destek sağlanmıştır. Söz konusu projelerin eş finansman dahil toplam tutarı yaklaşık 183 Milyon TL'dir.

Kalkınma Bakanlığına bağlı GAP İdaresinin Adıyaman ilimizin de içerisinde yer aldığı GAP Bölgemizde, kırsal alanda yaşayan nüfusun; sosyo-ekonomik yaşam koşullarının sürdürülebilirlik ve katılımcılık ilkesi doğrultusunda iyileştirilmesi ve gelir kaynaklarının çeşitlendirilmesi yoluyla sulanan ve sulanamayan alanlar arasındaki gelir farkının azaltılmasına katkıda bulunması amacıyla, pilot uygulamaların gerçekleştirildiği birçok proje uygulanmaktadır. Bunlardan bazıları:

- Entegre Kırsal Kalkınma Projesi,
- Merkez Köy ve Köye Dönüş Kırsal Kalkınma Projesi,
- Organik Tarım Küme Geliştirme Projesi,
- Sulama Dışı Alanlarda Halkın Gelir Düzeyinin Artırılması Projesi,
- GAP Bölgesi Hayvancılığını Geliştirme Projesi,
- Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Projesi,
- Tarım ve Tarım Dışı Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi Projesi,
- Yenilenebilir Enerji ve Enerji Verimliliği Projesidir.

Ayrıca bölgede, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde GAP Bölgesinde sulamaya açılmış ve açılacak alanlarda tarımsal eğitim ve yayım hizmetlerinin etkinliğini artırmak ve bu konuda hizmet veren başta çiftçi örgütleri olmak üzere kurum ve kuruluşların kapasitelerinin artırılmasına katkıda bulunmak amacıyla uygulanan “GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesi” ile de Bölgede çiftçilere alternatif ürün ve üretim yöntemleri ile pazarlanması konularının da içerisinde yer aldığı birçok eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir.

Bununla birlikte, 2015 yılı yatırım programına, GAP Bölgesinde rekabet gücünün arttırılması merkezli planlama ve uygulama kapasitesi ile Kreatif Endüstrilerin Geliştirilmesi Projesi teklif edilmiştir. Proje ile GAP Bölgesinin rekabet gücünün arttırılmasına yönelik yenilikçi çalışmalara öncelik verilecek ve bu doğrultuda eylem planları ve projeler geliştirilecektir.

Bölge kalkınmasında öncelikli müdahale alanlarının belirlenmesi için 2012 yılında başlayan DAP Eylem Planı çalışmaları hali hazırda sürmekte ve bakanlıklar düzeyinde görüşmeleri devam etmektedir. DAP Eylem Planı kapsamında uygulanması düşünülen faaliyetler;

- Ekonomik kalkınma ve istihdam sorunlarının çözümünün temel faktörü olan girişimciliğin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması, başarılı ve sürdürülebilir işletmelerin kurulması, girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, iş geliştirme merkezlerinin kurulması ile girişimciliğin geliştirilmesi, istihdamın artırılması ve yerel dinamiklere dayalı girişimciliğin desteklenmesi amacıyla bölgede yaklaşık 10 bin işletmeye çeşitli destekler sağlanacaktır.
- Kırsal alanda bitkisel üretimin artırılması için 2013 yılından itibaren başlatılan “Küçük Tarımsal sulama Sistemleri” ile meraya dayalı hayvancılığın yapıldığı alanlarda “Hayvan İçme Suyu” projeleri, Eylem Planı süresince desteklenmeye devam edilecektir.
- Hayvan varlığının yüksek olduğu il ve ilçelerde üreticilerin hayvan satışlarını sağlıklı ve daha kazançlı olmalarını sağlamak için ruhsatlı canlı hayvan pazarları yapımının desteklenmesi ve kesim kapasitesinin artırılmasıyla bölgeden karkas et ticaretinin geliştirilmesi desteklenecektir.

DAP Eylem Planı kapsamında uygulanması düşünülen Ar-Ge çalışmaları;

- Üniversite-sanayi işbirliğine ilişkin analiz çalışmaları yapılacak ve üniversitelerdeki Ar-Ge çalışmalarını ticarileştirmeye yönelik çalışmalar gerçekleştirilecektir.
- Teknoloji geliştirme merkezi bulunmayan illerde ihtiyaç analiz edilecek ve yapılacak fizibiliteler doğrultusunda tespit edilen üniversiteler bünyesinde teknoloji geliştirme merkezleri oluşturulacaktır.

7/49315

Genelde ekonomide verimlilik artışı sağlayıcı araştırma faaliyetlerine de büyük önem verilmektedir. Bu kapsamda Ar-Ge alanında son yıllarda Elazığ ve Adıyaman'da önemli araştırma merkezleri yatırımı yapılmıştır. 2013 yılında tamamlanan 2000 m2 kapalı alana sahip Fırat Üniversitesi Merkezi Araştırma Laboratuvarı yaklaşık 10 milyon TL'ye mal olmuştur. Yine benzer şekilde Adıyaman'da yapımı tamamlanan 2400 m2 kapalı alana sahip Merkezi Araştırma Laboratuvarının toplam maliyeti yaklaşık 9.600.000 TL olmuştur. Bu projeler sayesinde hem üniversite-sanayi işbirliğinin gelişmesi, hem de akademik Ar-Ge faaliyetlerin sayısı ve niteliğinin artması beklenmektedir.